

“Το στρατόπεδο του Καραϊσκάκη”, πίνακας του Θ. Βρυζάκη.

βαθιά αντιδραστική Ιερά Συμμαχία κατεδίωκε κάθε επαναστατική κίνηση. **Το προσωρινό ιστορικό πισωγύρισμα όμως δεν μπορούσε να ακυρώσει το χαρακτήρα της εποχής.** Ο χαρακτήρας της εποχής προσδιορίζει μια μεγάλη χρονικά ιστορική περίοδο, με κριτήριο την ταξική πάλη, όπως και το ποιος κοινωνικής τάξης το κίνημα μπορεί να φέρει κοινωνική πρόοδο, να κινήσει την κοινωνία προς τα εμπρός. Τότε, ήταν η εποχή της ανόδου της αστικής τάξης και του γκρεμίσματος της φεουδαρχίας και την εξέλιξη αυτή δεν μπορούσε να την ανακόψει η παλινόρθωση της μοναρχίας.

Έτσι και σήμερα που, παρά τις αντεπαναστατικές ανατροπές στη Σοβιετική Ένωση και τις Λαϊκές Δημοκρατίες της Ευρώπης στα 1989 - 91, η εποχή μας είναι εποχή περάσματος στο σοσιαλισμό, μόνο η εργατική τάξη μπορεί να τραβήξει με την πάλη της την κοινωνία προς τα εμπρός. Να ανατρέψει τον καπιταλισμό και να οικοδομήσει το σοσιαλισμό - κομμουνισμό.

Η ιστορική πορεία καθορίζεται από νομοτέλειες. Έτσι η επανάσταση είναι αναπόφευκτη όταν οι παλιές σχέσεις “φρενάρουν” τις νέες δυνάμεις. Σήμερα, η αστική τάξη φτάνει να αρνείται ακόμα και την ίδια την επανάστασή της, που την έφερε στην εξουσία, να ξορκίζει κάθε επανάσταση γιατί γνωρίζει καλά πως στη δική μας εποχή, η Επανάσταση στην οποία θα ηγείται η εργατική τάξη, θα σαρώσει την καπιταλιστική εκμετάλλευση.

Όταν οι λαοί συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα της δικής τους απελευθέρωσης, τότε η δύναμη της δράσης τους γίνεται ακατανίκητη και καμιά εξουσία δεν μπορεί να σταθεί εμπόδιο στην επαναστατική τους πάλη. Η Επανάσταση του '21, μαζί με την απελευθέρωση του έθνους, σήμαινε και τη νίκη του καπιταλισμού στον ελλαδικό χώρο, ήταν ένα βήμα μπροστά στην ιστορική εξέλιξη, το πέρασμα από μια κατώτερη κοινωνική βαθμίδα σε μια ανώτερη.

Στις σημερινές συνθήκες, η προλεταριακή επανάσταση είναι αυτή που θα οδηγήσει την ανθρωπότητα απ' τον ιστορικά ξεπερασμένο καπιταλισμό στο σοσιαλισμό - κομμουνισμό.

Η γνώση της ιστορίας του επαναστατικού ξεσηκωμού του '21, συνολικότερα η γνώση της ιστορίας, είναι δύναμη στην πάλη της εργατικής τάξης για την ανατροπή της εξουσίας των μονοπωλίων. Ο κόσμος μπορεί και πρέπει να αλλάξει, η ιστορία τραβά μπροστά, παρά τα πισωγυρίσματα.

Παραπομπές

1. Βλ. Αναστάσης Γκίκας, “Ο κοινωνικός χαρακτήρας της Επανάστασης του 1821”, *Κομμουνιστική Επιθεώρηση*, τ.2/2011
2. Ν. Τοντόροφ, “Η βαλκανική πόλη 15^{ος}-19^{ος} αιώνας”, Θεμέλιο, τ. β', Αθήνα, σ. 287
3. Δώρα Μόσχου, “180 Χρόνια απ' την Επανάσταση του 1821. Εθνικοαπελευθερωτικός και κοινωνικός ο χαρακτήρας της” στον *Κυριακάτικο Ριζοσπάστη*, 24-25.3.2001
4. Αναστάσης Γκίκας, *ο.π.*
5. *ο.π.*
6. Πρόκειται για τη σάτιρα “Ρωσοαγγλογάλλος” βλ. Γιάννης Κορδάτος, “*Ιστορία της νεώτερης Ελλάδας*” τ. ΙΧ, 20^{ος} αιώνας, Αθήνα, 1957, σ. 189
7. Βλ. Αναστάσης Γκίκας, *ο.π.*
8. Βλ. *ο.π.*

- Θανάσης Παπαρήγας, 1821: “Οι εμφύλιες συγκρούσεις”, ΚΟΜΕΠ τ.1/2001
- Αναστάσης Γκίκας, “Ο κοινωνικός χαρακτήρας της Επανάστασης του 1821”, ΚΟΜΕΠ τ.2/2011
- Γιάννης Κορδάτος, “Η κοινωνική σημασία της Επανάστασης του '21”

Αλήθειες & ψέματα

Πλάι στην κύρια διαστρέβλωση της ιστορίας της Επανάστασης, που είναι η άρνηση του κοινωνικού της χαρακτήρα, ως και τα σήμερα, επιβιώνουν μια σειρά ιστορικοί μύθοι, οι οποίοι, δίχως καμία τεκμηρίωση, έχουν ενταχθεί στην επίσημη ιστοριογραφία και αναπαράγονται “ες αεί” μέσα απ' το εκπαιδευτικό σύστημα.

➔ Ο πρώτος απ' αυτούς τους μύθους, είναι η φανταστική κατασκευή της έναρξης της Επανάστασης την 25^η του Μάρτη, με την “ευλογία” της εκκλησίας και τον Παλαιών Πατρών Γερμανό να σηκώνει το λάβαρο της Αγίας Λαύρας. Η σημαία της επανάστασης πρωτοσηκώθηκε από το λαογέννητο ηγέτη Παναγιώτη Καρατζά, στην Πάτρα στις 21 Μάρτη, ενώ στις 24 Μάρτη υψώθηκε η επαναστατική σημαία και στην Καλαμάτα.

Το “αρχοντολόι”, ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, οι πρόκριτοι και οι δεσποτάδες, μήηκαν στην Πάτρα, μαζί με ενόπλους, όταν οι Οθωμανοί ήδη είχαν υποχωρήσει και ο λαός της Πάτρας πανηγύριζε. Η επιδίωξή τους ήταν να ελέγξουν τις εξελίξεις, γι' αυτό και σχημάτισαν το “Αχαικόν Διευθυντήριο” και συγκέντρωσαν όλες τις εξουσίες. Μάλιστα, αργότερα, οι Πατρινοί κοτζαμπάσηδες έβαλαν ανθρώπους τους και σκότωσαν τον Π. Καρατζά.

Ψέμα λοιπόν, πως ο Παλαιών Πατρών Γερμανός σήκωσε το λάβαρο της Επανάστασης. Όχι μόνο ο δεσπότης αυτός δεν ήταν ηγέτης της Επανάστασης, αλλά και εχθρός της: «*Ας αφήσουμε τα παιδιά του Μωάμεθ να αποτελειώσουν τα παιδιά του Ροβεσπιέρου*». Αυτή ήταν η άποψη του Γερμανού!

➔ Ένα ακόμα καραμπινάτο ιστορικό ψέμα είναι το θρυλικό “κρυφό σχολειό”, που χάρη σε μια σειρά καλλιτεχνικές συνθέσεις οι οποίες έχουν συνδεθεί μαζί του (ο πίνακας του Ν. Γύζη, το ποίημα του Ι. Πολέμη και το δημοτικό άσμα “Φεγγαράκι”), χρησιμοποιείται ως τις μέρες μας για να περιβάλλει την εκκλησία με τη “δόξα” του φωτισμού του γένους.

Η αλήθεια για μια ακόμα φορά, παραποιείται βάνουσα. Σχολείο που να λειτουργήσει κρυφά και μάλιστα νύχτα, υπό το φόβο ή τη δίωξη των Οθωμανών, δεν υπήρξε ποτέ. Για τον απλό λόγο ότι δεν υπάρχει κανένα ιστορικό τεκμήριο που να αποδεικνύει κάτι τέτοιο.

Ακόμα, είναι γνωστή η ύπαρξη δεκάδων σχολών σε όλη την επικράτεια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του ελλαδικού χώρου, που είχαν ιδρύσει οι κοινότητες και η εκκλησία, οι οποίες ουδέποτε αντιμετώπισαν οποιαδήποτε δίωξη από τις οθωμανικές αρχές.

Οι Οθωμανοί, στη σχέση τους με τον υπόδοιλο πληθυσμό, αρκούσαν στην υποταγή και την πληρωμή των φόρων.

Μιλάμε για ψέμα όσον αφορά και τα δυο συνθετικά του τίτλου “κρυφό σχολειό”. Ούτε “κρυφό” ήταν, καθώς η εκπαίδευση δεν αντιμετώπιζε καμιά δίωξη από τους Οθωμανούς, ούτε και σχολείο ήταν -όρος που υπονοεί ύπαρξη δικτύου σχολείων άλλα και μαζική συμμετοχή.

➔ Τέλος, μια ακόμα διαστρέβλωση της Ιστορίας, προκειμένου να κρυφτεί η βαθιά αντιδραστική στάση της εκκλησίας ενάντια στην Επανάσταση, είναι η απόδοση στον Πατριάρχη Γρηγόριο Ε' του τίτλου του “εθνομάρτυρα”, λόγω του απαγχονισμού του μετά από διαταγή του Σουλτάνου. Κάθε άλλο παρά “εθνομάρτυρας” ήταν ο Γρηγόριος ο Ε', που αφόρισε την Επανάσταση. Πλήρωσε όμως με τη ζωή του τον ξεσηκωμό των Ελλήνων, καθώς ήταν υπεύθυνος να τηρεί την τάξη και την υποταγή στο Σουλτάνο. Ακόμα, αναφέρεται πως υπήρξε και θύμα συκοφαντίας από έναν άλλο Μητροπολίτη που φιλοδοξούσε να γίνει Πατριάρχης.

Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός όχι μόνο δεν ήταν ηγέτης της Επανάστασης, αλλά και εχθρός της: «Ας αφήσουμε τα παιδιά του Μωάμεθ να αποτελειώσουν τα παιδιά του Ροβεσπιέρου». Αυτή ήταν η άποψη του Γερμανού!

